

Protokoll 1/2026

fört vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde
tisdagen den 20 januari 2026 kl. 17:00-17:30, Gamla
biblioteket, Tekniska nämndhuset

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP) Ordförande
Felicia Schartner Giertha (S)
Bjarne Snis Sigtryggsson (S)
Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M)
Ashna Ibrahim (C)
Celal Altun (S)
Leo Müller (V)
Torbjörn Ebérus (M) ersätter Elin Böhlin (M)
Anders Edin (SD)
Fredrik Pettersson (S)
Joakim Rönnbäck (L) ersätter Elin Hjelmestam (L)
Frida Nehrfors Hultén (V)

Ersättare

Katarina Krönenstedt (S)
Amrit Preet Kaur (S)
Felix Antman Debels (S)
Elsa Wiberg (S)
Carl Houston (S)
Eva Darolf Linnros (V)
Jonas Santesson (V)

Övriga närvarande

Lykke Ask Nämndsekreterare
Gabriel Dorrian Werner Borgarrådssekreterare
Monika Gerdhem Avdelningschef
Anna Hadenius Förvaltningschef
Anders Kandelin Avdelningschef
Luis Lopez Personalföreträdare
Daniel Persson Avdelningschef
Maria Svanholm Avdelningschef
Björn Söderlund Utvecklingschef
Emily Tjäder Avdelningschef
Jon Möller Tjänsteman
Andreas Eriksson Borgarrådssekreterare

Justerare

Åsa Lindhagen, Torbjörn Erbe

Datum för justering

2026-01-28

Paragraf §9

Sekreterare Lykke Ask

§ 9**Utredning av stadsdelsförvaltningarnas förutsättningar att involvera lokala föreningslivet i miljö- och klimatomställningen****Redovisning av budgetuppdrag****Dnr 2025-23644**

MF 2025/193

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna miljöförvaltningens avrapportering av uppdraget.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1. Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Joakim Rönnbäck (L), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).
2. Torbjörn Erbe m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis avstyrka förslaget samt att därutöver anföra följande:

Klimat- och miljöarbete är viktiga och högaktuella frågor, och det är förståeligt att den politiska majoriteten vill se ett ökat engagemang bland medborgarna på området. Sådana politiska ambitioner bör dock genomföras restriktivt och med eftertanke.

Till att börja med kan det för faktisk verksamhet, såsom Håll Sverige rent, skräpplockningsdagar och liknande insatser, möjligen vara motiverat med riktade stöd om sådana möjligheter i dag saknas. För merparten av det som nämns i handlingarna, såsom ren studiecirkelverksamhet, delning av tips eller odlingsföreningar, bör däremot de ordinarie systemen vara tillräckliga.

Stadsdelsförvaltningarna verkar, av rapporten att döma, inte vara överdrivet intresserade av att leda detta arbete, då de själva anger att

de saknar resurser och kunskap för ändamålet. Det finns därmed en påtaglig risk för att detta blir en gökunge som tränger undan annat av stadsdelsförvaltningarnas ordinarie arbete.

En rimlig och viktig utgångspunkt är att föreningar ska få fokusera på sina egna verksamhetsområden och inte artificiellt styras mot majoritetens politiska mål. Låt fotbollsklubben fokusera på fotboll, schackklubben på schack och så vidare.

Att försöka styra civilsamhället på det sätt som det i underlaget antyds att det finns tankar på är demokratiskt tvivelaktigt. Mål som att få föreningar att tala om klimat på årsmöten, att ”engagera etablerade lokala föreningar som redan är aktiva i andra frågor” i klimatfrågor, eller att ”nattvandrarföreningar även kan prata om till exempel återbruk” är olustiga exempel på politisk klåfingrighet som inte hör hemma i ett anständigt samhälle. På samma sätt som det offentliga ska ha ett armlängds avstånd till kulturen bör det också ha det till civilsamhället. Politiken ska inte styra vad konstnärer skildrar eller vad föreningar väljer att tala om.

Det kan också ifrågasättas om det är rimligt att en viss typ av intresseföreningar ska ges särskilda förmåner, såsom antyds i underlagen. Ett exempel är idén att förvaltningarna ska ”upplåta rum för miljömöten med och mellan godkända föreningar på medborgarkontoret”. Antingen bör möjligheten att låna lokaler gälla alla föreningar, oavsett om mötet handlar om stadsplanering, svensk historia eller miljö, eller så bör ingen få den möjligheten.

Det planerade arbetet framstår dessutom som tveksamt ur ett effektivitetsperspektiv. Det verkar innebära merarbete för ett flertal av stadens förvaltningar och därmed kostnader, samtidigt som de önskade aktiviteterna och resultaten är svåra att urskilja. Tid och pengar är begränsade resurser, och det finns skäl att fråga sig om inte större miljönytta kan uppnås genom att prioritera dem på annat sätt.

Sammanfattningsvis är det svårt att se att det finns ett faktiskt behov eller en tydlig efterfrågan på detta, liksom om det är effektivt eller vad som konkret ska uppnås. Därtill finns en olustig underton av att politiken ska blanda sig i frågor som i fria samhällen bör vara upp till de medborgare som väljer att organisera sig i civilsamhället att själva besluta om. Även ambitionen att föreningar ska bedriva kampanjarbete kring av kommunen utpekade ämnen gentemot andra medborgare, eller som förvaltningen uttrycker det, ”skapa förutsättningar för [det lokala föreningslivet] att sprida klimatarbetet vidare till andra aktörer och invånare”, går att ifrågasätta.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Joakim Rönnbäck (L), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Frida Nehrfors Hultén m.fl. (V), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C).

Särskilt uttalande

Anders Edin (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna anser att föreliggande utredning inte uppfyller kraven på en seriös redovisning av ett budgetuppdrag. Dokumentet präglas i huvudsak av allmänt hållna resonemang om dialog, samverkan och processer, men saknar i praktiken konkreta åtgärder, bindande uppdrag och tydliga krav på genomförande.

Det framgår inte vad stadsdelsförvaltningarna faktiskt förväntas göra, inom vilken tidsram eller hur arbetet ska följas upp. Avsaknaden av mätbara mål, ansvarsfördelning och uppföljningsstruktur innebär att nämnden ges mycket begränsade möjligheter att bedöma om uppdraget leder till någon faktisk miljö eller klimatnytta. Detta är särskilt allvarligt mot bakgrund av att uppdraget beslutats inom ramen för stadens budget.

Sverigedemokraterna motsätter sig också en utveckling där civilsamhället och det lokala föreningslivet används som ersättning för kommunalt ansvarstagande. Föreningar ska inte fungera som utförare av politiskt beslutade mål utan tydliga uppdrag, resurser och frivillighet. Risken för ansvarsförskjutning är uppenbar.

Miljö och klimatarbetet bör i stället fokusera på kommunens kärnuppgifter och leda till konkreta förbättringar i invånarnas närmiljö. Sammantaget bedömer Sverigedemokraterna att utredningen är otillräcklig och att uppdraget inte kan anses fullgjort i dess nuvarande form.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/193-1 09 2025-23644 Utredning stadsdelsförvaltningarnas involvering föreningslivet omställning
- MF 2025/193-1.1 09 2025-23644 Bilaga 1 Utredning stadsdelsförvaltningarnas involvering föreningslivet omställning

**Stockholms
stad**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Protokoll nr 1/2026

2026-01-20